

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
V L A D A

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
В Л А Д А

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
G O V E R N M E N T

BOSANSKI JEZIK

P R I J E D L O G
AUTENTIČNOG TUMAČENJA
ČLANA 51. ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

Sarajevo, mart 2016.god

Na osnovu člana 212. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08), kao i člana 210. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 21/09), Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Predstavničkog doma održanoj 2016. godine i sjednici Doma naroda održanoj 2016. godine, donio je

A U T E N T I Č N O T U M A Č E N J E

ČLANA 51. ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI („Službene novine Federacije BiH, br. 46/10 i 75/13)

1. Članom 51. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13) utvrđeno je da javnozdravstvene djelatnosti socijalne medicine, epidemiologije i higijene koje su od interesa za Federaciju BiH odnosno kanton, hitna medicinska pomoć; djelatnost heterologne transplantacije organa i tkiva i autologne transplantacije koštane srži; prikupljanje, testiranje, prerada i distribucija krvi i krvnih sastojaka, vještačka oplodnja, ako nije u pitanju darivanje sjemena od supругa; patologija izuzev patohistološke djelatnosti; sudska medicina i mrtvozornička djelatnost, ne mogu biti predmetom privatne djelatnosti. Slijedom navedenog predmetom privatne zdravstvene djelatnosti u oblasti epidemiologije ne može biti niti djelatnost zdravstvenog nadzora nad kliconošama, uposlenim i drugim osobama koji se vrši obavljanjem sanitarnih pregleda radi zaštite uposlenih i ostalog stanovništva od zaraznih bolesti u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, zaštiti potrošača, odnosno korisnika i drugih obaveznih zdravstvenih pregleda, u skladu sa zakonom. Sanitarni pregledi radi zaštite uposlenih i ostalog stanovništva od zaraznih bolesti u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, zaštiti potrošača, odnosno korisnika i drugih obaveznih zdravstvenih pregleda, su djelatnost javnog zdravstva koja se institucionalno obavlja kroz organizaciju higijensko-epidemioloških službi, kao organizacijskih dijelova domova zdravlja i zavoda za javno zdravstvo u Federaciji Bosne i Hercegovine.
2. Autentično tumačenje predstavlja integralni dio teksta ovog zakona, te se shodno primjenjuje od stupanja na snagu Zakona o zdravstvenoj zaštiti i bit će objavljeno u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Predsjedavajuća
Doma naroda
Lidija Bradara, v.r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Edin Mušić, v.r.

O b r a z l o ž e n j e

Parlament Federacije BiH je u 2010. godini donio Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13) (u daljem tekstu: Zakon). Članom 51. Zakona taksativno su određene djelatnosti koje ne mogu biti predmetom privatne zdravstvene djelatnosti, i to: javnozdravstvene djelatnosti socijalne medicine, epidemiologije i higijene koje su od interesa za Federaciju BiH, odnosno kanton, hitna medicinska pomoć; djelatnost heterologne transplantacije organa i tkiva i autologne transplantacije koštane srži; prikupljanje, testiranje, prerada i distribucija krvi i krvnih sastojaka, vještačka oplodnja, ako nije u pitanju darivanje sjemena od supruge; patologija izuzev patohistološke djelatnosti; sudska medicina i mrtvozornička djelatnost. Obim i vrsta javnozdravstvene djelatnosti, a koja ne može biti predmetom privatne djelatnosti, bliže se određuje pravilnikom federalnog ministra zdravstva. Slijedom navedenog donijet je Pravilnik o obimu i vrsti javnozdravstvene djelatnosti koja ne može biti predmetom privatne djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/12 i 39/14), koji je u dijelu epidemiologije naveo da predmetom privatne zdravstvene djelatnosti ne može biti zdravstveni nadzor nad kliconošama, uposlenim i drugim osobama u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, kao i članom 15. stav 2. tačka 4, članom 36. stav 1, kao i članom 51. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13).

Također, članom 45. Zakona uređen je sadržaj djelatnosti javnog zdravstva, koja između ostalog, obuhvata i djelatnost epidemiologije. Djelatnost javnog zdravstva se obavlja institucionalno kroz organizaciju higijensko-epidemioloških službi i zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH. Djelatnost zavoda za javno zdravstvo u Federaciji BiH je uređena čl. 115, 116, 117. i 119. Zakona. U skladu sa citiranim odredbama Zakona, u nadležnosti je zavoda za javno zdravstvo da provodi zdravstveni nadzor nad kliconošama, uposlenim i drugim osobama u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti. Higijensko-epidemiološke službe provode istu djelatnost i one su organizacijski dijelovi doma zdravlja, a na što upućuju odredbe člana 84. Zakona i čl. 36.-39. Pravilnika o bližim uvjetima prostora, opreme i kadra za osnivanje i obavljanje zdravstvene djelatnosti u zdravstvenim ustanovama („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/12, 23/13, 90/13, 15/14 i 83/15). Dom zdravlja je javna zdravstvena ustanova, čiji osnivač može biti kanton, odnosno općina, a u smislu člana 53. st. 4. i 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Članom 53. stav 6. istog zakona navedeno je koje vrste zdravstvenih ustanova može osnovati domaća ili strana fizička ili pravna osoba u svim oblicima vlasništva i niti jednom odredbom nije predviđena mogućnost da domaća ili strana fizička ili pravna osoba može biti osnivač doma zdravlja, a time i higijensko-epidemiološke službe u istom.

Članom 15. Zakona određen je sadržaj specifične zdravstvene zaštite koji osigurava poslodavac, a radi zaštite zdravlja radnika na radnom mjestu i poticanja zdravstveno odgovornog ponašanja. U skladu sa članom 15. stav 2. tačka 4. Zakona iz sadržaja specifične zdravstvene zaštite isključeni su sanitarni pregledi radi zaštite uposlenih i ostalog stanovništva od zaraznih bolesti u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, zaštite potrošača, odnosno korisnika i druge obavezne zdravstvene preglede, u skladu sa zakonom, koji su sada postali dio javnozdravstvene djelatnosti. Ovu djelatnost obavljaju institucije javnog zdravstva: higijensko-epidemiološke službe, kao organizacijski dijelovi domova zdravlja i zavodi za javno zdravstvo. Također, članom 36. stav 1. Zakona jasno je određeno da

specifična zdravstvena zaštita radnika obuhvata poduzimanje mjera iz člana 15. Zakona, osim mjera predviđenih u stavu 2. tač. 4. i 6. istog Zakona. Znači, poslodavac za obavljanje sanitarnih pregleda svojih uposlenika sada ugovara ovu djelatnost sa institucijama javnog zdravstva: domovima zdravlja koji imaju organiziranu higijensko-epidemiološku službu i zavodima za javno zdravstvo.

Navedeni sanitarni pregledi, odnosno zdravstveni nadzor nad kliconošama, uposlenima i drugim osobama, sa aspekta zaštite javnog zdravlja stanovništva, a posebno sa aspekta sprječavanja nastanka i suzbijanja širenja brojnih zaraznih bolesti utvrđeni su kao posebna mjera zaštite od zaraznih bolesti u Zakonu o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH“, broj 29/05). Navedeni zdravstveni nadzor podrazumijeva provođenje zdravstvenih sanitarnih pregleda nad osobama stavljenim pod zdravstveni nadzor, a u smislu čl. 30. i 31. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti. Ova mjera se provodi nad osobama uposlenim:

- u proizvodnji i prometu namirnica, snabdijevanju stanovništva pitkom vodom,
- obrazovnim i drugim ustanovama,
- uposlenim u zdravstvenim ustanovama i privatnim praksama,
- socijalnim i obrazovnim ustanovama,
- u institucijama koje rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova,
- u objektima za pružanje higijenske njege stanovništva,
- kao i u proizvodnji i prometu kozmetičkih sredstava.

To podrazumijeva da je obavljanje preventivno-sanitarnih pregleda radnika posebna mjera zaštite od zaraznih bolesti, a nikako specifična zaštita radnika, jer se ne radi o specifičnim uvjetima rada, nego o vrsti zanimanja koja ugrožavaju javno zdravlje stanovništva.

Iz izloženog slijedi da je sa stupanjem na snagu novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13) bitno drugačije uređen sadržaj specifične zdravstvene zaštite, tj. iz sadržaja specifične zdravstvene zaštite isključeno je obavljanje sanitarnih pregleda radi zaštite uposlenih i ostalog stanovništva, u smislu člana 36. stav 1., a u vezi sa članom 15. stav 2. tačka 4. istog Zakona, te samim tim prestala je mogućnost obavljanja sanitarnih pregleda od strane privatnih zdravstvenih ustanova registriranih za specifičnu zdravstvenu zaštitu.

Autentično tumačenje člana 51. Zakona se traži kako bi se otklonila svaka sumnja u namjere zakonodavca da u oblasti epidemiologije, djelatnost - zdravstveni nadzor nad kliconošama, uposlenim i drugim osobama koji se vrši obavljanjem sanitarnih pregleda radi zaštite uposlenih i ostalog stanovništva od zaraznih bolesti u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, zaštiti potrošača, odnosno korisnika i drugih obaveznih zdravstvenih pregleda, u skladu sa zakonom, ne može biti predmetom privatne zdravstvene djelatnosti.